

طراحی وبسایت سبز

(رویکرد محیط زیستی وبسایت‌ها)

تمرکز بر وبسایت‌های کتابخانه‌های دیجیتال

www.ketab.ir

تألیف:

دکتر کبری گوران اوریمی

سرشناسه: گوران اوریمی، کبری، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور: طراحی وبسایت سبز: (رویکرد محیط زیستی وبسایت‌ها): تمرکز بر وبسایت‌های
کتابخانه‌های دیجیتال / مولف کبری گوران اوریمی.
مشخصات نشر: نکا: درساقلم، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری: ۱۳۹ ص.: مصور (رنگی)، جدول.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۸۰۷-۰-۰
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۳۲-۱۳۹.
عنوان دیگر: تمرکز بر وبسایت‌های کتابخانه‌های دیجیتال.
موضوع: وبگاه‌ها -- طراحی -- جنبه‌های زیست محیطی
Web sites -- Design -- Environmental aspects
کتابخانه‌ها -- وبگاه‌ها -- طراحی
Library Web sites -- Design
رده بندی کنگره: TK۵۱۰۵/۸۸۸
رده بندی دیویی: ۰۰۵/۷۲
شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۴۸۸۴۲
وضعیت رکورد: فیپا

انتشارات درساقلم

عنوان کتاب: طراحی وبسایت سبز: (رویکرد محیط زیستی وبسایت‌ها) تمرکز بر وبسایت‌های کتابخانه‌های دیجیتال

مؤلف: دکتر کبری گوران اوریمی

ناشر: انتشارات درساقلم

صفحه آرا: احمد خدادی

نوبت و سال چاپ: اول - ۱۴۰۱

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

محل نشر: مازندران

چاپ و صحافی: گاندی

قیمت: ۸۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۸۰۷-۰-۰

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۱۶۳۴۶۱۵۷

رایانامه: dorsaghalam@gmail.com

۹	پیشگفتار
۱۱	بخش اول: معرفی پژوهش
۱۳	مقدمه
۱۵	بیان مسئله
۱۹	فایده و اهمیت پژوهش
۲۱	هدف پژوهش
۲۱	تعاریف مفهومی و عملیاتی
۲۵	بخش دوم: مبانی نظری و پیشینه‌های پژوهش
۲۷	مقدمه
۲۷	مبانی نظری پژوهش
۲۷	توسعه پایدار و فرایند سبز شدن
۲۹	فناوری اطلاعات سبز
۲۹	رویکرد جامع فناوری اطلاعات سبز
۳۰	شاخص کلیدی عملکرد فناوری اطلاعات سبز
۳۳	چهارچوب فناوری اطلاعات سبز
۳۵	وب و طراحی وبسایت
۳۹	سئو (بهینه‌سازی)
۴۰	بهینه‌سازی و گوگل
۴۳	عوامل بهینه‌سازی
۴۸	معرفی ابزارهای قدرتمند بهینه‌سازی
۵۰	نرم‌افزارهای سبز و پایدار
۵۲	ردپای کربن مراکز داده‌ها
۵۳	وب سبز و پایدار
۵۵	استراتژی‌های طراحی وبسایت‌های سبز
۵۹	وبسایت‌ها و ابزارهای آنلاین دوستدار محیط‌زیست
۶۰	طراحی وبسایت‌های سبز در ایران
۶۰	مرحله اول (تجزیه و تحلیل) وبسایت‌های سبز
۶۱	شاخص درخواست و مؤلفه‌های آن

۶۳	شاخص برنامه‌ریزی و مؤلفه‌های آن
۶۴	مرحله دوم (ایجاد) وب‌سایت‌های سبز
۶۴	شاخص توسعه و مؤلفه‌های آن
۶۷	شاخص طراحی و مؤلفه‌های آن
۷۰	شاخص محتوا و مؤلفه‌های آن
۷۳	شاخص آماده‌سازی و مؤلفه‌های آن
۷۵	مرحله سوم (کاربری) وب‌سایت‌های سبز
۸۱	اهمیت طراحی وب‌سایت‌های کتابخانه‌ای
۸۲	طراحی وب‌سایت‌های کتابخانه‌های دیجیتال در ایران
۸۴	طراحی وب‌سایت‌های سبز کتابخانه‌های دیجیتال در ایران
۸۶	ارزیابی وب‌سایت‌های کتابخانه‌های دیجیتال
۸۶	ابزارهای سنجش مؤلفه‌های پژوهش
۸۷	GTmetrix
۹۳	ابزار GTmetrix و مؤلفه‌های وب سبز
۹۳	The Green Web Foundation
۹۷	ابزار The Green Web Foundation و مؤلفه‌های وب سبز
۹۷	Dotcom-tools
۱۰۳	ابزار Dotcom-tools و مؤلفه‌های وب سبز
۱۰۳	seobility
۱۱۰	ابزار seobility و مؤلفه‌های وب سبز
۱۱۰	developers
۱۱۳	ابزار developers و مؤلفه‌های وب سبز
۱۱۴	مروری بر مطالعات انجام‌شده
۱۱۴	مروری بر مطالعات انجام‌شده در ایران
۱۲۰	مروری بر مطالعات انجام‌شده در خارج از ایران
۱۲۴	نتیجه‌گیری و مقایسه پژوهش‌های انجام‌شده در ایران و خارج از ایران
۱۳۱	مدل مفهومی
۱۳۲	منابع و مآخذ

ظهور وب را می‌توان منشاء یکی از مهم‌ترین تحولات عصر حاضر در عرصه فناوری اطلاعاتی و ارتباطی دانست. رشد فناوری و محیط وب انقلابی در ارائه خدمات اطلاعاتی کاربران به پا کرده است. بدیهی است طراحی مؤثر در کارایی و کاربرپذیری وبسایت‌ها میزان بازدهی را افزایش می‌دهد. در این میان دستور کار جدید و مهم در برنامه‌های دولت‌ها و جوامع بزرگ، مسائل زیست‌محیطی و شیوه‌های سازگاری با محیط زیست قرار گرفته است و مصرف بی‌رویه انرژی تهدیدی جدی برای سازمان‌ها و ناپایداری زمین محسوب می‌شود.

فناوری اطلاعات هم به‌عنوان راهکار و هم به‌نوعی با مشکلات زیست‌محیطی دخیل بوده است. سبز شدن فناوری اطلاعات به‌عنوان مجموعه‌ای از سخت‌افزار، نرم‌افزار، ابزار و راهبرد و روش‌های محیط زیستی پایدار است. بدون آگاهی از تأثیرات زیست‌محیطی فناوری اطلاعات و انتشار گاز CO₂، طراحی و ساختار اینترنت موجود باعث به وجود آمدن ترافیک اینترنتی بیشتر و افزایش مصرف انرژی می‌گردد. با ایجاد و طراحی مؤثر وبسایت سبز که تمرکز بر سرعت، اندازه ذخیره‌سازی و محتوا و واسطه گرافیکی کاربر دارد، می‌توان برای مدیران و توسعه‌دهندگان و کاربران وبسایت‌ها، وبسایتی با کارآمدی انرژی ارائه داد.

امید است این حوزه جدید علمی که عمر آن کمتر از یک دهه بوده ولی در دنیا در حال فراگیر شدن است، در داخل کشور نیز توسعه یابد و سازمان‌ها، مراکز اطلاع‌رسانی، کتابخانه‌ها و ... ارزش آن را به‌درستی درک کرده و به سمت طراحی وبسایت‌های سبز و بهینه حرکت کنند.

حوزه کاری من علم اطلاعات و دانش‌شناسی با گرایش بازیابی اطلاعات و دانش است که در مقطع دکتری به شکل تخصصی چند سال است در زمینه کارآمدی انرژی، سبز شدن وب و تأثیر آن در رضایت کاربران فعالیت دارم. در همین راستا موضوع رساله دکتری این جانب "تحلیل وضعیت وبسایت‌های کتابخانه‌های دیجیتال ایران بر مبنای مؤلفه‌های وب سبز و ارائه الگوی ملی" بود. این کتاب بخشی از دستاورد پژوهش است امید است به‌عنوان مرجعی جهت طراحی و ارزیابی وبسایت‌های سبز و بهینه از

آن بهره برده. در پایان لازم است از راهنمایی‌های مفید جناب آقای مهندس احمد رضائیان مدیرعامل شرکت طراحی نرم‌افزاری درنیکا و از زحمات اساتید فرهیخته سرکار خانم دکتر میترا قیاسی و سرکار خانم دکتر صفیه طهماسبی که با گشاده‌رویی در کنار من بودند قدردانی نمایم. همچنین لازم است از همکاری مدیر فنی انتشارات درسا قلم آقای احمد خدادی در انتشار این اثر تشکر نمایم. خواهشمند است صاحب‌نظران نظرات ارزنده خود را به این جانب اطلاع داده تا در صورت امکان در چاپ‌های بعدی مورد استفاده قرار گیرند.

کبری گوران اوریمی

اردیبهشت ۱۴۰۱

kobragooran@gmail.com

www.ketab.ir